

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/371/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1121202857
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1121202857.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. T., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - T., art. U. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. 3, XXX XX X., zastúpená HOMOLA advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Kopčianska 8/A, 851 01 Bratislava, IČO: 53042034, a otec - T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXXX/XB, XXX XX N. pri J., zastúpený Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Ďumbierska 3F, 831 01 Bratislava, IČO: 36836460, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a zrušenie neodkladného opatrenia a návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava I č.k. 3P/25/2021-243, zo dňa 12.10.2022, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutých výrokoch I., II., p o t v r d z u j e.

o d ō v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 3P/25/2021-243, zo dňa 12.10.2022, vo výroku I. zamietol návrh otca na zrušenie uznesenia Okresného súdu Bratislava I č.k. 3P/24/2021-21 zo dňa 19.05.2021, II. návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 21.12.2021 zamietol, III. návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 06.05.2022 zamietol.

2. Súd prvej inštancie takto rozhodol podľa § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), § 2 ods.1, zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), dospejúc k záveru, že v danom prípade neboli splnené zákonné predpoklady pre rozhodnutie v zmysle návrhu otca a matky, kedy ani jeden z rodičov neodsvedčil potrebu navrhovanej bezodkladnej úpravy pomerov maloletej (rozšírením styku otca s maloletou alebo zákazu styku otca s maloletou). Poukázal na účel inštitútu neodkladného opatrenia a na účinnú a vykonateľnú úpravu pomerov uznesením č.k. 3P/24/2021-21 zo dňa 19.05.2021 o úprave styku otca s maloletou, ktorým je záujem maloletej dostatočne chránený. Skonštatoval, že aj vzhľadom na protichodné vyjadrenia matky, otec svoje tvrdenia nijakým spôsobom neosvedčil. Rovnako ani matka neosvedčila potrebu naliehavého zásahu súdu vyslovením zákazu styku otca s maloletou, poukazujúc iba na svoje domnienky o nespôsobilosti otca postarať sa primerane o maloletú počas upraveného styku, ktorý sa údajne neriadi jej pokynmi. Uviedol, že styk otca s maloletou je už súdnym rozhodnutím dočasne upravený, a preto zmena jeho rozsahu a vyhodnotenie dôvodov otca uvedených v jeho návrhu o tom, či je táto súdna úprava styku v súčasnej dobe postačujúca, môžu byť objektívne zistené procesom dokazovania v meritórnom konaní. Za danej situácie vyhodnotil dôvody uvádzané otcom i matkou, ako dôvody pre potrebu novej bezodkladnej úpravy pomerov, ako nepostačujúce. Návrh otca aj matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol pre neosvedčenie a nepreukázanie potreby naliehavosti, bezodkladnosti, či iného vážneho ohrozenia právom chránených záujmov maloletej. V konaní vo veci samej (sp.zn. 3P/25/2021) rozhodne po vykonaní dokazovania.

3. Proti uzneseniu vo výrokoch I. a II. podal prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie otec. Dôvodil § 365 písm. f), h) CSP, § 62 ods. 1 CMP, navrhujúc s poukazom na § 64 CMP uznesenie v napadnutej časti zmeniť tak, že odvolací súd maloletú dočasne zverí do jeho osobnej starostlivosti, alternatívne rozhodne iným vhodným spôsobom zabezpečujúcim rozvíjanie vzťahov medzi ním a maloletou, alebo ho zruší a vec vráti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal, že uznesenie neodráža najlepší záujem maloletej a jeho rodičovské práva. Uviedol dôvody pre ktoré podal pôvodný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu styku s maloletou (matka mu v bránila v akomkoľvek kontakte s maloletou) o ktorom bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 19.05.2021, sp.zn. 3P/24/2021-21, ktorého rozsah styku zodpovedal veku maloletej a potrebe jej adaptácie. Poukázal na prehlbovanie pozitívneho vzťahu s maloletou, ktorá bola v jeho prítomnosti veselá a chcela s ním zostať aj dlhšie. Matka však s jeho postupným čiastočným rozšírením nesúhlasila a napokon mu dňa 04.05.2022 napísala, že mu viac maloletú neodovzdá (e-mailová správa). Od uvedeného dňa mu neumožňuje s maloletou žiadny kontakt, nekomunikuje s ním a neodpovedá na jeho správy. Nerešpektuje vykonateľné súdne rozhodnutie, izoluje ho od maloletej a nepravdivo ho obviňuje z násilného správania sa k maloletej. Matka je voči nemu negatívne nastavená, jej tvrdenia o jeho nedostatočnej starostlivosti označil za nepreukázané, nepravdivé a účelové. Trval na tom, že sa o maloletú riadne stará, pravidelne prebaľuje, podáva jej jedlo a pitie a riadne oblieka podľa potreby. Z opísaného konania matky vyplýva porušovanie nielen základných práv maloletej na starostlivosť zo strany oboch rodičov a na rodinný život, ale aj priamy rozpor s najlepším záujmom maloletej, s následkom ohrozenia jej zdravého vývinu. Poukazujúc na § 63 a § 64 CMP, za skutkového stavu, že matka si prisvojila všetky rozhodovacie práva týkajúce sa starostlivosti o maloletú, nerešpektuje súdne rozhodnutie a jeho, ako rovnocenného rodiča, je jediným možným riešením zmena osobnej starostlivosti o maloletú v zmysle § 25 ods. 4 Zákona o rodine. Účelom takéhoto rozhodnutia je odňatie maloletej z nenávisného prostredia u matky, ktoré negatívne ovplyvňuje jej vzťah k nemu. Poukázal na rozsudky Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.01.2014, sp.zn. 6Co/783/2013, Okresného súdu Malacky zo dňa 09.10.2012, sp.zn. 8P/350/2010, Krajského súdu v Bratislave zo dňa 04.03.2014, sp.zn. 5Co/305/2013, na čl. 18, 8 a 7 Dohovoru o právach dieťaťa, § 24 ods. 4, § 25 ods.4 Zákona o rodine.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdiť. Uviedla, že otec ju bezdôvodne osočuje o odkazuje na ich neaktuálnu komunikáciu, prikladá zvukové záznamy o ktorých nemá vedomosť. Zopakovala tvrdenia uvedené v jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, týkajúce sa nedostatočnej starostlivosti otca o maloletú, ktorý sa neradi jej odporúčaniami, s následkom vyššej chorobnosti maloletej. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava jej neposkytol súčinnosť pri styku otca s maloletou, aby sa otec naučil zodpovednej starostlivosti. Uviedla, že nedostatočnú starostlivosť otca o maloletú ešte dokázala strpieť, avšak po posledných stretnutiach nadobudla obavu o zdravie a život maloletej, s podozrením na násilie, kedy pozorovala na maloletej zmeny v jej správaní. Všimla si, že maloletá má nadtrhnuté ucho, čo otec nevysvetlil, alebo že maloletá bola po stretnutí s otcom traumatizovaná a nevedela zaspáť. Uviedla, že otec zanedbáva starostlivosť o maloletú a neposkytuje jej dostatočný dohľad. Pri poslednom stretnutí sa správal neprímerane, mal hlasno pustenú hudbu, skákal pri aute aj keď sa maloletá jeho prejavu bála, na ďalšie stretnutie prišiel v konfliktnnej nálade, z čoho usúdila, že je pod vplyvom alkoholu a maloletú mu neodovzdala. Od kedy styk neprebíha, otec sa o maloletú nezaujíma, prišiel o zamestnanie a od 11/2022 jej posiela výživné iba 20 eur mesačne. Odvolací návrh otca na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti označila za nereálny. Otec sa nielenže nedokáže o maloletú postarať, ale si zrejme vôbec neuvedomuje dopad odlúčenia maloletej v jej veku od matky a pre ňu známeho rodinného zázemia. Otec nepozná režim maloletej, jej potreby a ani jej lekárku, pri starostlivosti o maloletú jej nikdy nepomáhal.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny záver. V odvolaní neboli tvrdené a ani osvedčené nové skutkové tvrdenia, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

6. Ako prvoradé konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods.1 CMP, § 380 ods. 2 CSP).

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej

11. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

12. Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

13. Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že pred Okresným súdom Bratislava I prebieha pod sp.zn. 3P/25/2021 meritórne konanie na návrh matky o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, v ktorom súd uznesením zo dňa 13.10.2022 nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia. Uznesením sp.zn. 3P/24/2021 zo dňa 19.05.2021, je styk otca s maloletou na čas do právoplatného ukončenia konania vo veci samej upravený v páryny kalendárny týždeň v utorok a štvrtok od 17.30 hod. do 19.00 hod. a v nepáryny kalendárny týždeň v utorok od 17.30 hod. do 19.00 hod. a v nedeľu od 14.00 hod. do 16.00 hod..

15. Styk otca s maloletou sa spravuje doposiaľ právoplatným a vykonateľným uznesením o nariadení neodkladného opatrenia, ktorého rozsah neohrozuje udržiavanie a budovanie vzájomných vzťahov medzi otcom a maloletou na čas do ukončenia meritórneho konania, prípadne do vykonania potrebného dokazovania (vrátane znaleckého dokazovania), ktoré bude v danom štádiu konania spôsobilé odstrániť sporné tvrdenia rodičov. Pokiaľ si matka neplní svoje povinnosti pre ňu z neho vyplývajúce, otec má k dispozícii právne nástroje na dosiahnutie plnenia z vykonateľného súdneho rozhodnutia. Nateraz otec neosvedčil zmenu pomerov dôvodnú na zrušenie (§ 363 CMP) nariadeného neodkladného opatrenia a nariadenia nového, najmä to, že by záujem maloletej a jej celková starostlivosť u matky boli vážne ohrozené, resp. nedostatočne zabezpečené a situácia maloletej si vyžaduje okamžitý zásah súdu formou navrhovaného neodkladného opatrenia. Sporné tvrdenia rodičov nemožno v tomto štádiu konania dostatočne, v záujme maloletej verifikovať, čo nie je ani účelom konania o neodkladnom opatrení. Odvolací súd dodáva, že o zmene návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní nebol povinný rozhodnúť osobitným uznesením, nakoľko ide o konanie ktoré možno začať aj bez návrhu (kedy súd nie je návrhmi účastníkov konania viazaný) a súčasne umožnil matke sa k zmene návrhu vyjadriť.

16. V súvislosti s rozhodovaním o neodkladných opatreniach v konaní starostlivosti súdu o maloletých treba uviesť, že ich zmyslom, je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia, kedy možno nariadiť odovzdať maloletého do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti (§ 367 ods. 1 CMP), alebo ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletého dieťaťa (§ 325 ods. 1 CSP), alebo ak sa maloletý ocitne bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, možno maloletého dočasne zveriť do starostlivosti fyzickej alebo právnickej osoby, ktorú určí súd (§ 365 ods. 1 CMP). Inštitút neodkladného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť k ochrane práv maloletých detí v situáciách, keď sú práva detí zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove detí, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Odvolací súd zdôrazňuje, že účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých, je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom, ešte pred ich porušením či ohrozením. Neodkladné opatrenie rovnako ako každé rozhodnutie súdu však musí vychádzať z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania. Súd môže pritom nariadiť len také

neodkladné opatrenie, ktoré postačuje na dosiahnutie účelu, nesmie voliť neodkladné opatrenie, ktorým by sa zbytočne, nevhodne alebo nezvratne zasahovalo do práv účastníkov konania.

17. Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. To znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza.

18. Odvolací súd posudzoval správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie v nadväznosti na existenciu zmeny pomerov dôvodnú pre zrušenie pôvodného uznesenia o úprave styku otca s maloletou (§ 363 CMP) v kontexte s jeho návrhom a dôvodmi na nariadenie nového neodkladného opatrenia. Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, dôvodov odvolania otca a zmenou návrhu v odvolacom konaní (§ 64 CMP), potvrdzuje správnosť záverov súdu prvej inštancie. Súčasne nemal osvedčenú ani potrebu bezodkladnej úpravy pomerov zverením maloletej do osobnej starostlivosti otca. Dôvody návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj jeho odvolacie námietky, ktoré podľa jeho názoru odôvodňujú takýto zásah súdu bez vykonania potrebného dokazovania, odvolací súd zohľadniť nemohol. Pre objektivizáciu dôvodov zmeny osobnej starostlivosti o maloletú, rozporných tvrdení a stanovísk rodičov, je potrebné ako správne uviedol aj súd prvej inštancie vykonať dokazovanie. Takáto dočasná úprava pomerov na čas do meritórneho skončenia konania vo veci samej, sa nejaví ako nevyhnutná na zabezpečenie ochrany práv a právom chránených záujmov maloletej. Tu je potrebné zdôrazniť, že rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti je predmetom rozhodovania vo veci samej, čomu bude zodpovedať aj vykonávanie dôkladného dokazovania súdom prvej inštancie. Nestačí teda iba poukazovať na neakceptovanie neodkladného opatrenia o úprave styku otca s maloletou matkou, ale bolo potrebné osvedčiť splnenie podmienok § 367 ods. 1 CMP, z ktorých by vyplývala nevyhnutnosť potreby vyňať maloletú z osobnej starostlivosti matky a odovzdať otcovi (napr. pre vážne ohrozenie maloletej, zanedbávanie starostlivosti o maloletú alebo z iných vážnych dôvodov), pri súčasnom osvedčení, že starostlivosť o maloletú otcom bude zabezpečená v záujme jej ochrany vhodnejším spôsobom. Z odvolania otca však nevyplývajú relevantné skutkové okolnosti o kritickosti situácie maloletej (ktoré sú zákonné predpoklady § 325 ods. 1 CSP, § 367 ods. 1 CMP). Otec ani neuviedol, akým spôsobom by osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečil vhodnejším spôsobom ako matka (neuviedol možnosť celodennej starostlivosti o maloletú v jej veku pri výkone svojho povolania, saturovanie emočných väzieb maloletej na matku ako doposiaľ primárnu vzťahovú osobu, aktuálny zdravotný stav maloletej a pod.). Dôvodom na takýto postup súdu nemôže byť iba nedostatočná skutková argumentácia otca (že matka mu styk s maloletou neumožňuje), pri neosvedčení základných atribútov pre rozhodnutie o odňatí maloletej matke. Je nesporné, že súd v konaní vo veci starostlivosti o maloleté deti má vychádzať zo zistenia skutočného stavu vecí a môže vykonať aj dokazovanie ktoré účastníci konania nenavrhujú, avšak nemôže nahrádzať skutkové tvrdenia, ktoré otcom v odvolaní ani tvrdené neboli. Odvolaciemu súdu z obsahu odvolania tiež nevyplýva žiadny dôvod, prečo sa otec doposiaľ nedomáhal výkonu právoplatného uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia (pokiaľ matka svoje povinnosti z neho neplní). V tomto smere odvolací súd poukazuje aj na nesprávnu právnu argumentáciu otca, ktorý v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia poukazuje na dôvody zmeny zverenia maloletého dieťaťa v zmysle § 24 ods. 4, § 25 ods. 4 Zákona o rodine a odkazuje na rozhodnutia iných súdov v merite veci po riadne vykonanom dokazovaní. Odvolací súd tu tiež udáva, že nie je viazaný právnym záverom vysloveným v predmetných rozhodnutiach (ktoré sa netýkajú rozhodovania v konaní o neodkladnom opatrení), ktoré nemajú charakter záväzného súdneho rozhodnutia a v ich záveroch súdy reagujú na skutkové okolnosti iného prípadu. Rozporné tvrdenia rodičov musia byť v záujme maloletej odstránené dokazovaním v merite veci (sp.zn. 3P/25/2021), ktoré bude podkladom pre prijatie konečného rozhodnutia súdom prvej inštancie.

19. Odvolací súd dodáva, že aktuálna dočasná úprava styku otca s maloletou spĺňa podmienku zabezpečenia pravidelného kontaktu maloletej s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti. Je možné, že nenapĺňa požiadavku ideálneho stavu, čo však nie je jej účelom. Rodičmi popisovaná aktuálna situácia maloletej a celkových rodinných pomerov, odráža najmä ich rodičovský konflikt, neschopnosť konštruktívne komunikovať a prijímať spoločné riešenia pri ďalšej starostlivosti o maloletú v jej záujme. Odvolací súd zdôrazňuje, že rodičia sú si vo svojich rodičovských pozíciách rovnocenní, obaja sú povinní vykonávať svoje práva a povinnosti vyplývajúce im zo zákona. Dáva do pozornosti matke, že nie je oprávnená svojvoľne rozhodovať o obmedzení výkonu rodičovských práv otca, čo

je vecou rozhodnutia súdu. Matka je povinná rešpektovať právoplatné súdne rozhodnutie o dočasnej úprave styku otca s maloletou. Matkou tvrdené skutkové okolnosti o ohrození záujmov maloletej zo strany otca, pre jeho nedostatočnú starostlivosť o maloletú, či nevhodné zaobchádzanie s maloletou počas súdom nariadeného styku v rozsahu krátkych stretnutí doposiaľ preukázané ale ani matkou osvedčené neboli. Iba jej tvrdenia, ktoré boli aj obsahom jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na zákaz styku otca s maloletou (ktoré súd prvej inštancie správne vyhodnotil), skôr svedčia o partnerskom konflikte rodičov a rozdielnych predstavách rodičovskej starostlivosti o maloletú, avšak (bez ich riadnej konkretizácie, uvedenia časového sledu a preukázania) nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na svojvoľné rozhodnutie matky neposkytovať súčinnosť pri styku otca s maloletou. Nateraz z obsahu spisu nevyplývajú žiadne také zistenia, ktoré by mohli byť dôvodom na prerušenie kontaktu otca s maloletou. Pokiaľ tak matka koná bez zjavne závažného dôvodu, jej konanie bude súdom v ďalšom konaní dôsledne vyhodnocované aj z pohľadu posúdenia jej rodičovských kompetencií a vhodnosti jej výchovného prostredia a vplyvu na výchovu maloletej.

20. Uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I.,II., bolo potvrdené ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP.

21. O trovách odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej.

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).